

Toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–30.6.2026

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

OTAVIA

Sisällysluettelo

Johdon analyysi.....	3
Talouden toteutuma	3
Strategisten osa-alueiden strategiakortit	4
Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste	7

Johdon analyysi

Liikelaitos Otavian käyttötalouden tilanne vuoden 2026 puolivälissä on vahva. Tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 1,49 miljoonaa euroa, mikä ylittää alkuperäisen 250 000 euron talousarvion selkeästi.

Koko vuoden tuottojen ennustetaan nousevan 9,01 miljoonaan euroon (TA 7,66 M€). Merkittävin ylitys syntyy tuista ja avustuksista, joiden arvioidaan ylittävän budjetin yli 1,2 miljoonalla eurolla. Tämä johtuu opiskelijamäärien ennakoimattomasta kasvusta. Myös myyntituotot kehittyivät alkuvuodesta ennakoitua paremmin.

Tuottojen kasvusta huolimatta toimintakulut on pidetty tiukasti hallinnassa. Kokonaiskulujen ennustetaan olevan -7,40 miljoonaa euroa, mikä ylittää budjetin vain 2 prosentilla. Suurin kuluerä, henkilöstökulut, arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Pienet ylitykset ostopalveluissa ja tarvikkeissa ovat linjassa kasvaneen toimintavolyymin kanssa.

Kokonaisuutena Otavian käyttötalous on vakaalla pohjalla, jonka avulla voidaan oikaista taseen alijäämää.

Talouden toteutuma

Valtuustoon nähdén sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma 30.6.
Liikeliijäämä	390 000 euroa	670 040,63 euroa

Strategisten osa-alueiden strategiakortit

Kunnallisena liikelaitoksena toimiva Otavia tarjoaa internaatti- ja verkko-oppimiseen liittyviä palveluita vapaan sivistystyön ja yleissivistävän koulutuksen toimijoille alueellisesti, valtakunnallisesti ja globaalisti. Liikelaitoksen tarkoituksena on tarjota koulutus- ja niihin liittyviä palveluita, joiden järjestäminen edellyttää myös yli kuntarajojen ulottuvaa toimintaa.

Palvelusuunnitelma

Strategisina tavoitteina on Otavian aseman vahvistaminen yleissivistävän verkko-oppimisen valtakunnallisena palvelun tuottajana ja kehittäjänä sekä osaltaan tukea kaupungin strategiaa nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden parantamisessa erityisesti koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aseman osalta. Toimia elinkeinojen hyvinvoinnin näkökulmasta koulutuksellisesti työvoiman osaamisen parantamiseksi. Edistää kansalaisyhteiskunnan osallisuutta kehittämällä vapaan sivistystyön palvelujen tarjottavuutta. Kehittää uusia koulutustuotteita sekä palvelutuotantomalleja.

Alueellisesti ja valtakunnallisesti kehitetään pilotoivia internet- ja internaattipalveluja eri toimijoiden käyttöön. Yhteistyötä verkko-oppimisen kehittämisessä pyritään edelleen laajentamaan muiden koulutuksenjärjestäjien suuntaan. Tavoitteena on luoda perusteita valtakunnalliselle verkkokoulutustoiminnalle. Verkko-oppimisen vaikuttavuuden ja oppimista uudistavien mallien kehittämistä viedään eteenpäin yhteistyössä valtakunnallisesti eri toimijoiden kanssa. Opiskeluhyvinvointiin liittyvää kehittämistyötä tehdään seudullisesti ja valtakunnallisesti.

Toimenpiteet palvelutuotannon kehittämiseksi

Aktiivisesti rakennetaan yhteistyömahdollisuuksia kunta-, maakunta- ja valtakunnan tason toimijoihin, yksilöihin ja institui-tioihin. Luodaan konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia valtakunnallisesti eri alojen toimijoiden kanssa mm. uudenlaisten vapaan sivistystyön koulutuspalvelujen tuottamiseksi. Kartoitetaan mahdollisuuksia uudenlaisten palvelutuotantomallien luomiseksi mm. selvittämällä yritystoimintaan pohjautuvia vaihtoehtoja kunnallisen palvelutuotannon rinnalle.

Palvelusuunnitelman toteutuminen seurantajakson aikana

Otavian asema yleissivistävän verkko-oppimisen valtakunnallisena palvelun tuottajana ja kehittäjänä on vahvistunut seurantajakson aikana. Kesän alussa saatu Joustavat polut työmarkkinoille (JOTU) -hanke vahvistaa valtakunnallista yhteistyötä oppilaitosten ja työllisyysalueiden kanssa sekä tukee uusien koulutus-, ohjaus- ja palvelumallien kehittämistä.

Yhteistyötä Mikkelin työllisyysalueen kanssa on syvennetty erityisesti joustavien koulutuspolkujen, osaamisen tunnistamisen ja tekoälyn hyödyntämisen alueilla. EduBlend- ja Uramax-ratkaisujen kehittämisellä ja pilotoinnilla etsitään uudenlaisia tapoja hyödyntää Otavian pitkäaikaista verkko-oppimisen ja digitaalisten oppimisympäristöjen osaamista myös työllisyyspalvelujen ja muiden koulutustoimijoiden tarpeisiin.

Vapaan sivistystyön palveluja ja uusia palvelutuotantomalleja on kehitetty muun muassa Luontokuvauksesta elinvoimaa Etelä-Savoon -hankkeessa. Samalla on vahvistettu alueellisia ja valtakunnallisia yhteistyöverkostoja sekä kartoitettu uusia kohderyhmiä ja mahdollisuuksia palvelutoiminnan laajentamiseen.

Palvelusuunnitelman tavoitteet ovat kokonaisuutena edenneet suunnitellusti. Erityisesti valtakunnallisen yhteistyön, työllisyyspalvelujen kanssa tehtävän kehittämistyön sekä uusien digitaalisten koulutus- ja palvelumallien osalta kehitys on ollut myönteistä.

Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Aikuisten maahanmuuttajien perustaitojen kehittäminen. Tuetaan edellytyksiä suomalaiseen yhteiskuntaan sopeutumiseen. Tuotetaan edellytykset aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen tukinnon suorittamiseen ja jatko-opintovalmiuksiin.	Tuottaa jatko-opintokelpoisia henkilöitä ja parantaa työelämävalmiuksia. (Seutukampus)	Koulutuksen suorittaneiden määrä 30.	16 henkilöä

Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
OKKA-Säätiön kestävä kehityksen sertifikaatin kehittämissuunnitelman 2025 - 2027 toimenpiteiden vahvistaminen	Kestävän kehityksen edistäminen koko organisaatiossa. (Keke-ryhmä)	Toteutui/ ei toteutunut	Toteutui.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Nettilukion tarjonnan hyödyntäminen osana kaupungin tarjoamaa lähiopetuksena toteutettua perusopetusta ja lukiokoulutusta.	Kaupungin lähiopetuksena toteutettavien koulutusten opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta yksilöllisiin koulutuspolkuihin Muikun kautta tuotetuilla palveluilla. (Netti-koulutus)	Kolme Mikkelin toisen asteen oppilaitosta hyödyntää palvelua. Perusopetus hyödyntää palvelua.	Mikkelin lukio: 225 Esedu: 16 SNO: 4 Perusopetus: 3
Jatketaan Opinvoimala.fi-verkko-palvelun ylläpitämistä ja kehittämistä, jolloin tunnistetaan ennaltaehkäisevästi oppimisen ja opiskeluyhyvinvoinnin esteitä sekä vahvistetaan näihin liittyvää osaamista.	Mahdollistetaan opiskelukykyyn (oppimisen haasteet, hyvinvointi, opiskelutaidot) liittyvien ongelmien varhainen tunnistaminen, ennaltaehkäisevä työ anonyymien verkko-palvelun avulla sekä lisätään opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista tässä työssä. Opinvoimalan käyttö vakiintuu valtakunnallisesti. (Netti-koulutus)	Sivustolla vierailevien aktiivisten käyttäjien määrä 35 000 käyttäjää.	Noin 15 000 käyttäjää 1.1. – 18.6.2026

Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.
Luontokuvaushankkeen tavoitteena on tehdä yhteistyötä maa- ja metsätilojen omistajien kanssa kohteiden vuokraamisesta ja palvelujen hankinnasta.	Tukea ja kehittää Luontokuvauskeskushankkeen avulla alueellista yrittäjyyttä uusien palvelujen tuottamiseksi (Vaapaan sivistystyön tiimi/Hallinto)	Yhteistyökumppaneiden lukumäärä 11 yritystä.	20 yritystä
Kehitetään maahanmuuttajien työelämä-, digi- ja tekoälyvalmiuksia yhdessä työllisyysalueiden ja kuntien, muiden oppilaitosten sekä järjestöjen kesken (edellyttäen 2025 haetun hankerahoituksen saamista).	Päättavoite: uusien toimintamallien kehittäminen, yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä maahanmuuttajien osaamisen parantaminen. Sivutavoitteet: yhteistyön kehittäminen, työvoimatarpeiden ennakointi ja teknologian (chatbottien ja kielimallien) hyödyntäminen työntekijöiden työn tehostamisessa.	Yhteistyö seitsemän (7) eri työllisyysalueen kanssa on käynnistynyt.	Hanke saatiin.

OTAVIA	TP2025	TA2026	Tot.6/2025	Tot. 6/2026	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste/TA, %
Myyntituotot	944 075	706 500	373 166	409 962	1 037 164	821 800	116,3 %
Tuet ja avustukset	6 751 963	6 941 000	3 117 933	3 814 169	8 259 680	8 172 000	117,7 %
Vuokratuotot	15 184	14 300	5 289	4 692	13 469	14 300	100,0 %
Muut toimintatuotot	130 000						
TOIMINTATUOTOT	7 841 221	7 661 800	3 496 388	4 228 823	9 425 635	9 008 100	117,6 %
Henkilöstökulut	-5 613 254	-5 973 100	-2 693 358	-2 815 958	-5 872 122	-5 973 100	100,0 %
Palkat ja palkkiot	-4 531 038	-4 827 300	-2 170 875	-2 273 774	-4 745 808	-4 827 300	100,0 %
Henkilösivukulut	-1 082 216	-1 145 800	-522 483	-542 184	-1 126 315	-1 145 800	100,0 %
Eläkekulut	-937 362	-975 000	-457 970	-458 662	-938 778	-975 000	100,0 %
Muut henkilösivukulut	-144 854	-170 800	-64 513	-83 522	-187 537	-170 800	100,0 %
Palvelujen ostot	-659 187	-647 100	-338 411	-386 422	-752 707	-700 000	108,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 230	-241 700	-95 044	-134 872	-326 706	-300 000	124,1 %
Vuokrakulut	-427 208	-368 400	-213 090	-210 475	-421 966	-400 000	108,6 %
Muut toimintakulut	-48 627	-31 000	-11 763	-5 809	-24 013	-31 000	100,0 %
TOIMINTAKULUT	-6 978 505	-7 261 300	-3 351 666	-3 553 536	-7 409 237	-7 404 100	102,0 %
TOIMINTAKATE	862 716	400 500	144 722	675 287	2 016 398	1 604 000	400,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-125 057	-140 000	-67 447	-58 441	-108 342	-100 000	71,4 %
Muut rahoitustuotot	457		264	163	282		
Korkokulut	-125 511	-140 000	-67 714	-58 604	-108 624	-100 000	71,4 %
Muut rahoituskulut	-3		3				
VUOSIKATE	737 659	260 500	77 275	616 846	1 908 056	1 504 000	577,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 492	-10 500	-5 246	-5 246	-10 492	-10 500	100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	727 167	250 000	72 029	611 600	1 897 563	1 493 500	597,4 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	727 167	250 000	72 029	611 600	1 897 563	1 493 500	597,4 %

Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste

Myyntituotot

Toteutuivat suunniteltua paremmin seurantajakson aikana.

Maksutuotot

Ei odotettavissa.

Muut toimintatuotot

Ei odotettavissa.

Tuet ja avustukset

Lukiokoulutuksen oppilasmäärä oli tammikuun tilastoinnissa 914 (sis. Nettilukio 903, Otavan Opiston aikuislukio 11). Myös valtionosuuspohjaisten aineopiskelusuoritusten määrä on toteutunut ennakoitua paremmin johtuen yksikköhinnan noususta ja talousarvion opiskelijamäärätavoitteesta (TA2026 900 + 5).

Vapaan sivistystyön arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Aikuisten perusopetuksen valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan huomattavasti paremmin johtuen suorituspäämien kasvusta ja arvion korjauksesta v. 2024.

Käynnissä olevien hankkeiden odotetaan toteutuvan ennakoitua.

Valmistus omaan käyttöön

Ei odotettavissa.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenojen arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

Palveluiden ostot

Loppuvuoden aikana palveluiden ostot tulevat ylittymään talousarvioon nähden vastaavasti tulojen kasvaessa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Loppuvuoden aikana hankinnat tulevat ylittymään talousarvioon nähden vastaavasti tulojen kasvaessa.

Avustukset

Ei odotettavissa.

Muut kulut

Arvioidaan toteutuvan suunnitellusti vuonna 2026.